

Identifying and Explaining the Strategies of Maintaining Sports Benefactors in the Construction of Sports Facilities

Esmail Del Dadeh Mehraban

PhD student, Department of Physical Education, Gorgan Branch, Islamic Azad University, Gorgan, Iran

Zain Al Abidin Fallah

Associate Professor, Department of Physical Education, Gorgan Branch, Islamic Azad University, Gorgan, Iran

Taher Bahlke

Professor, Department of Physical Education, Gorgan Branch, Islamic Azad University, Gorgan, Iran

Esra Askari

Assistant Professor, Department of Physical Education, Gorgan Branch, Islamic Azad University, Gorgan, Iran

Abstract

The aim of the research was to identify the strategies of maintaining sports charities with an emphasis on the construction of sports facilities. This research was descriptive-analytical and based on the research approach, it was an exploratory mix. The statistical population of the qualitative part consisted of experts in the field of attracting and retaining donors in sports, and purposeful sampling and 16 semi-structured interviews were conducted. People were selected as a statistical sample using the cluster-random method. In order to analyze the data in the qualitative part, conventional analysis method was used and in the quantitative phase of the research, structural equation modeling method was used. Based on the findings of the qualitative section, a total of 52 primary codes were created, and using these codes, a questionnaire on the maintenance strategies of sports benefactors consisting of 25 items was designed and tested in the quantitative section. After the exploratory factor analysis and identification of the constituent components of Yar Sport Donor retention strategies in the construction of sports facilities, structural equation modeling was used to determine the effects of the identified items and factors on Yar Sport Donor retention; The results of this research showed that the factors of education and research, support factors, encouragement and motivation, advertising and media, and organization of charity affairs can have an effect on the maintenance of sports benefactors as a strategy. The Ministry of Sports and Youth, by thinking together with other organizations in charge of charity affairs and taking into account the incentives and protective laws, can largely maintain sports donors to continue investing in the development of sports venues.

* Corresponding Author: zy.fallah@gmail.com

How to Cite: Del Dadeh Mehraban E, Fallah Z, Bahlke T, Askari E. Identifying and Explaining the Strategies of Maintaining Sports Benefactors in the Construction of Sports Facilities, Journal of Innovation in Sports Management, 2023;2(1):15-29.

Key words: sports development, sports charity, strategy, sports venue, charity maintenance

شناسایی و تبیین راهبردهای نگهداری خیرین ورزش یار در ساخت اماکن ورزشی

دانشجوی دکتری، گروه تربیت بدنی، واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی، گرگان، ایران	اسماعیل دل داده مهربان
دانشیار، گروه تربیت بدنی، واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی، گرگان، ایران	زین العابدین فلاح
استادیار، گروه تربیت بدنی، واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی، گرگان، ایران	طاهر بهلکه
استادیار، گروه تربیت بدنی، واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی، گرگان، ایران	اسراء عسکری

چکیده

هدف پژوهش شناسایی راهبردهای نگهداری خیرین ورزش یار با تأکید بر ساخت اماکن ورزشی بود. این پژوهش از نوع پژوهش‌های توصیفی-تحلیلی و بر اساس رویکرد تحقیق، آمیخته اکتشافی بود. جامعه آماری بخش کیفی شامل صاحب‌نظران حوزه جذب و نگهداری خیرین در ورزش بود که نمونه‌گیری به صورت هدفمند و تعداد ۱۶ مصاحبه نیمه ساختاریافته انجام گرفت و در بخش کمی پژوهش جامعه آماری شامل کلیه مدیران و کارکنان ادارات ورزش و جوانان کشور بود که از این بین تعداد ۲۲۰ نفر به عنوان نمونه آماری با استفاده از روش خوشه‌ای-تصادفی انتخاب شدند. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها در بخش کیفی از روش تحلیل عرفی و در فاز کمی تحقیق از روش الگوسازی معادلات ساختاری استفاده شد. براساس یافته‌های بخش کیفی در مجموع ۵۲ کد اولیه ایجاد شد که با استفاده از این کدها پرسش نامه راهبردهای نگهداری خیرین ورزش یار مشتمل بر ۲۵ گویه طراحی و در بخش کمی مورد آزمون قرار گرفت. پس از تحلیل عاملی اکتشافی و شناسایی مؤلفه‌های تشکیل دهنده راهبردهای نگهداری خیرین ورزش یار در ساخت اماکن ورزشی، جهت تبیین اثرات گویه‌ها و عامل‌های شناسایی شده بر نگهداری خیرین ورزش یار، از مدل سازی معادلات ساختاری استفاده گردید؛ نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد به ترتیب عوامل آموزش و پژوهش، عوامل حمایتی، تشویق و انگیزش، تبلیغات و رسانه و سازمان‌دهی امور خیریه می‌تواند به عنوان راهبرد بر نگهداری خیرین ورزش یار تأثیر داشته باشد. وزارت ورزش و جوانان با هم‌اندیشی با دیگر سازمان‌های متولی امور خیریه و با در نظر گرفتن مشوق‌ها و قوانین حمایتی می‌تواند تا حد زیادی باعث نگهداری خیرین ورزشی جهت ادامه سرمایه‌گذاری در توسعه اماکن ورزشی گردد.

واژگان کلیدی: توسعه ورزش، خیر ورزشی، راهبرد، مکان ورزشی، نگهداری خیر

* نویسنده مسئول: zy.fallah@gmail.com

دل داده مهربان اسماعیل، فلاح زین العابدین، بهلکه طاهر، عسکری اسراء، شناسایی و تبیین راهبردهای نگهداری خیرین ورزش یار در ساخت اماکن ورزشی، فصلنامه نوآوری در مدیریت ورزشی، بهار ۱۴۰۲، ۱(۲): ۱۵-۲۹

مقدمه

بدون شک امروزه در سراسر جهان، ورزش پدیده‌ای است منحصربه‌فرد که به‌واسطه استفاده بهینه از آن در جامعه، می‌توان در بسیاری از مقولات فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی به رشد چشمگیری دست یافت. اثرات ورزش بر افراد، خانواده‌ها و نهایتاً جامعه در بسیاری از موارد کاملاً ویژه و خاص است که در هیچ پدیده دیگری قابل مشاهده نیست. در عصر جدید نقش ورزش و متعاقباً اماکن ورزشی به‌عنوان حساس برای جذب اقشار مختلف افراد و همچنین گذران اوقات فراغت شهروندان برجسته شده است (جونز، ۲۰۰۲). اماکن ورزشی به‌عنوان اساسی‌ترین بخش سخت‌افزاری ورزش و جزئی از تأسیسات و سازمان‌های انسانی به شمار می‌آید (کارگر و همکاران، ۱۳۸۴) که بخش وسیعی از آثار مرتبط با ورزش بر جامعه و محیط، متأثر از آن‌هاست. فضاهای ورزشی گونه‌ای از فضاهای اجتماعی در سکونت‌گاه‌های انسانی هستند که بدون شک از مهم‌ترین آن‌ها برای تأمین سلامتی افراد و جامعه به شمار می‌روند. تحرک، گذران اوقات فراغت، انجام رقابت‌های ورزشی بین گروه‌های جمعیتی، تعامل چهره به چهره، برگزاری همایش‌ها و گردهمایی‌های ورزشی و غیرورزشی همگی را می‌توان از ویژگی‌های مهم این گونه‌ها به شمار آورد که نظیر آن را در هیچ کاربری شهری دیگری نمی‌توان مشاهده نمود (کریمی، ۱۳۸۵). آمار و ارقام متفاوتی از منابع مختلف رسمی و غیررسمی در خصوص سرانه فضاهای ورزشی موجود در کشور منظور گردیده که هر کدام از آن‌ها را اگر بخواهیم معیار سنجش قرار دهیم تفاوت زیادی با معیارهای استاندارد جهانی داشته و در حقیقت این تحقیقات به یک نتیجه منتهی می‌گردد و آن سرانه پایین اماکن ورزشی در کشور (ایران) می‌باشد و راه چاره هم مسلماً فعالیت‌های عمرانی همراه با تخصیص بودجه‌های مناسب، زمان‌بندی معین، مدیریت قوی، نظارت دقیق و پیگیری مداوم است (حسن شاهی، ۱۳۹۵). در شرایط کنونی اوضاع صنعت ورزش ایران، به کار بردن فعالیت‌های بازاریابی از قبیل جذب حمایت‌های مالی با هدف پیشبرد پروژه‌های ورزشی ضروری است (افشاری و همکاران، ۱۳۹۷). یکی از راه‌های تأمین بودجه کافی جهت انجام این پروژه‌ها، استفاده از حمایت‌های مالی مانند استفاده از کمک‌های خیرین و موقوفات در ساخت اماکن و فضاهای ورزشی می‌باشد (صادقی و همکاران، ۱۳۹۱).

نقش مهم حامیان مالی و خیرین در کمک به توسعه بخش‌های مختلف کشورها کاملاً آشکار است و خیرین و واقفین در این زمینه جایگاه ویژه‌ای را پیدا کرده‌اند؛ استفاده از کمک‌های خیرین به‌عنوان راهی برای توسعه بخش‌های مختلفی که دولت به‌تنهایی قادر به تأمین هزینه‌های آن‌ها نیست تبدیل شده است، با توجه به نیاز کشور به امر سرمایه‌گذاری در زمینه ورزش و محدودیت‌های مالی در این خصوص، افراد خیر می‌توانند نقش بسزایی در توسعه اماکن و تجهیزات ورزشی کشور ایفا نمایند (حسن شاهی و همکاران، ۱۳۹۶).

پژوهشگران بر این باور هستند که ورزش و فعالیت‌های مرتبط با آن برای جمع‌آوری اعانه و امور خیریه داوطلبانه، بسیار جذاب می‌باشد؛ زیرا فرصتی را برای شرکت در دو امر مهم (ورزش و امور خیریه) به‌صورت هم‌زمان فراهم می‌آورد (وود^۱ و همکاران، ۲۰۱۰). با این حال، کشور ایران با داشتن سابقه دیرینه در حوزه وقف و خیریه در بیشتر حوزه‌های اجتماعی از جمله خیران سلامت و مدرسه‌ساز، به‌صورت سازمان‌دهی شده‌ای موفق عمل کرده است؛ اما در حوزه ورزش نتوانسته است به این عمل‌گرایی دست یابد. در این راستا و در مسیر نظریه‌پردازی درباره این فرایند، میل به وقف و خیریه در ورزش و ارتقای آن، باید از فردمحوری و گزینه کاری به گروه‌محوری و اولویت در برنامه‌سازی در نهاد ورزش حرکت کند؛ بنابراین، نخستین گام شناسایی اقدامات اولیه تشویقی و زیرساختی برای هموار کردن حضور

خیران و واقفان و همچنین پیدا کردن راهکارها و مشوق‌هایی جهت حفظ و نگهداری خیرین ورزشی است؛ اما پژوهشگران تاکنون نتوانسته‌اند رویکرد واحدی را برای عملی کردن این استعداد بالقوه ارائه دهند، مطالعه در مورد جذب حامیان مالی و خیرین ورزشی اجازه می‌دهد تا عوامل دخیل در تثبیت حمایت مالی را مورد شناسایی قرار دهند. با وجود اینکه تحقیقات در زمینه بازاریابی پیشینه‌ای قوی دارد، اما با این حال به نظر می‌رسد در زمینه عوامل مؤثر در جذب و نگهداری خیرین ورزشی اطلاعات جامع و کاملی در دسترس نباشد و تفاسیر و راهکارهای ارائه شده مبتنی بر اطلاعات به دست آمده از افراد عادی و بیشتر در زمینه خیرین آموزشی می‌باشد. علاوه بر این، باید اذعان کرد که در کشور مذهبی و ایدئولوژیک محور مانند ایران، باید مطالعات خاص‌تر از مناطق مختلف جهان باشد که این مورد، ضرورت انجام پژوهش‌های گسترده‌تری را نشان می‌دهد.

با توجه به میزان جمعیت کشور و همچنین روند روبه رشد گرایش مردم به ورزش و کمبود سرانه ورزشی در بحث اماکن ورزشی به شدت با کمبود مواجه و نیازمند منابع مالی جدید می‌باشیم (حیدری فرد و شریفیان، ۱۳۹۶)؛ نکته قابل توجه در فرآیند توسعه فعالیت‌های بدنی این است که در کشورهای در حال توسعه مانند ایران به دلیل تحریم‌ها و مشکلات وسیع اقتصادی توسعه فعالیت‌های بدنی به راحتی امکان‌پذیر نیست و در واقع خارج از توان دولت و وزارت ورزش و سازمان‌های وابسته به آن است (امیری پریان و همکاران، ۱۳۹۹) لذا در شرایط کنونی اوضاع صنعت ورزش ایران، به کار بردن فعالیت‌های بازاریابی از قبیل جذب حمایت‌های مالی با هدف پیشبرد پروژه‌های ورزشی ضروری است؛ از این رو یکی از شیوه‌های باارزش در تأمین مالی ساخت و توسعه اماکن ورزشی، استفاده از فرهنگ وقف و جذب خیرین است (خادم، ۱۳۹۸) و گسترش کمی و کیفی فرهنگ خیریه ورزشی و فرهنگ‌سازی برای مشارکت گسترده خیرین در تأمین نیازهای ورزشی در ابعاد مختلف را طلب می‌نماید (یعقوبی و همکاران، ۱۳۹۹)؛ در گذشته بیشتر شاهد وقف اماکن با جهات مذهبی و آموزشی بودیم به طوری که کمک‌های خیریه، تأمین‌کننده بخش قابل توجهی از بودجه آموزش عالی است و از طرفی نیکوکاران و خیرین فداکار و فرهنگ دوست از مؤثرترین عوامل تعالی و پیشرفت امر آموزش و فرهنگ جامعه ایران بوده‌اند و در این وادی قدم‌های مؤثر برداشته‌اند (کرمی و همکاران، ۱۴۰۱)؛ اما بخش ورزش از این گونه کمک‌ها و سرمایه‌گذاری‌ها، مهجور مانده است تا بدان جا که حیدری فرد (۱۳۹۶)، موانع مشارکت خیرین در توسعه فضاهای ورزشی را مشتمل بر چهار دسته تشخیص داد که به ترتیب شامل: موانع قانونی اجرایی، اعتقادی، فرهنگی-اجتماعی و موانع مربوط به خود ورزش بودند. یعقوبی و همکاران (۱۳۹۹) در پژوهش خود با عنوان ارائه مدل کیفی عوامل مؤثر بر جذب خیرین ورزش دانشجویی کشور (مبتنی بر نظریه پردازی داده بنیاد)؛ پیشنهاد داد برای ورزش دانشگاهی جهت جذب خیرین فقط به مقوله جذب پرداخته نشود؛ سعی شود از طریق قدردانی در رسانه‌های ملی، دانشگاهی و سمینارها، خیرین را برای همکاری‌های آینده در زمینه ورزش دانشگاهی و سایر همکاری‌ها نگه داشت. امیری پریان و همکاران (۱۳۹۹) در پژوهش خود به این نکته اشاره کردند که حضور خیرین در صنعت ورزش که با سلامتی جامعه و افراد سروکار دارد، اگر این حوزه پیشرفت کند تأثیرات آن را نه تنها در میان خانواده‌ها بلکه در سطح وسیعی از جامعه نیز می‌توان مشاهده کرد. فنچر و همکاران^۱ (۲۰۲۲) در پژوهشی بیان می‌کنند که سازمان‌ها برای دستیابی به اهداف بازاریابی مختلف، حمایت مالی رویدادهای ورزشی خیریه را انتخاب می‌کنند، حمایت از رویدادهای ورزشی خیریه با برنامه‌های حمایت مالی رویدادهای ورزشی سنتی متفاوت است زیرا رویدادهای ورزشی خیریه ورزش را با خیریه ترکیب می‌کند؛ حامیان در این رویدادها

تشویق می‌شوند تا انگیزه اصلی خود را برای حمایت به اشتراک بگذارند و از کارمندان خود دعوت کنند تا در این گونه رویدادها داوطلب شوند. همچنین سارجنت^۱ (۲۰۱۸) نیز در پژوهشی بیان می‌کند که گنجاندن ورزش خود به‌عنوان یک هدف خیرخواهانه، موضع دولت را مبنی بر اهمیت ورزش تقویت می‌کند و فرصتی برای پر کردن شکاف بودجه با پشتیبانی خصوصی فراهم می‌کند. از این رو، با مرور پیشینه پژوهش نقش وقف در توسعه و پیشرفت بخش‌های مختلف واضح و مشهود می‌باشد، اما با توجه به کارایی و اهمیت اماکن ورزشی، دلیلی که این مهم نتوانسته در ساختار وقف و امور خیریه کشور وارد شود تا حدودی مربوط به محدودیت و نبود پژوهش‌های کاربردی در زمینه وقف و خیرین ورزشی و در نتیجه فرهنگ‌سازی مناسب در این زمینه بوده است؛ بنابراین این تحقیق با هدف شناسایی راهبردهای نگهداری خیرین ورزشی با تأکید بر ساخت اماکن ورزشی به دنبال گسترش فرهنگ وقف در توسعه اماکن ورزشی به منظور گسترش صنعت ورزش کشور است که امید است این پژوهش بتواند زمینه‌ساز کمک به این مهم باشد.

روش‌شناسی تحقیق

این پژوهش به لحاظ هدف کاربردی، از نظر شیوه گردآوری داده‌ها توصیفی-پیمایشی و براساس رویکرد تحقیق از نوع آمیخته (اکتشافی متوالی) بود؛ در مرحله اول پژوهش جهت شناسایی عوامل تشکیل دهنده راهبردهای نگهداری خیرین ورزشی یار در ساخت اماکن ورزشی از روش کیفی شامل شانزده مصاحبه نیمه ساختار یافته (۷ نفر استاد دانشگاه و پژوهشگر حوزه خیریه ورزشی، ۳ نفر خیرین ورزشی یار، ۴ نفر از مدیران و کارکنان وزارت ورزش و جوانان، ۲ نفر مدیر اماکن ورزشی) با صاحب‌نظران و متخصصین حوزه جذب و نگهداری خیرین در ورزش صورت پذیرفت که نمونه‌گیری به صورت هدفمند و با استفاده از روش گلوله برفی انجام گردید؛ از مصاحبه ۱۳ به بعد، تکرار در اطلاعات دریافتی مشاهده شد؛ اما جهت اطمینان بیشتر تا مصاحبه ۱۶ و اشباع نظری داده‌ها ادامه یافت، در این مرحله پرسش‌نامه‌ای ۲۵ گویه‌ای در مقیاس پنج ارزشی لیکرت برای سنجش اهمیت گویه‌های مرتبط با راهبردهای نگهداری خیرین ورزشی یار در ساخت اماکن ورزشی ساخته شد. جامعه آماری در بخش کمی شامل کلیه مدیران و کارکنان ادارات ورزش و جوانان و هیئت‌های ورزشی کشور بود که ۲۲۰ پرسش‌نامه عودت و به عنوان نمونه آماری در نظر گرفته شدند، روش نمونه‌گیری در بخش کمی به صورت خوشه‌ای تصادفی بود. داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۲۲، جهت تعیین عامل‌ها تحلیل عاملی اکتشافی شده و سپس با استفاده از نرم افزار Smart PLS، جهت تعیین اثرات گویه‌ها و عامل‌های شناسایی شده بر نگهداری خیرین ورزشی یار، تحلیل عاملی تاییدی روی آن‌ها انجام شد.

یافته‌ها تحقیق

بر اساس یافته‌های بخش کیفی و پس از تحلیل محتوای کیفی و کدگذاری مصاحبه‌ها در مجموع ۵۲ کد اولیه به عنوان مفاهیم تشکیل دهنده راهبردهای نگهداری خیرین ورزشی یار در ساخت اماکن ورزشی استخراج شد (جدول ۱) که در نهایت از بین این کدها ۲۵ گویه به‌عنوان سؤالات تشکیل دهنده راهبردهای نگهداری خیرین ورزشی یار شناسایی و در قالب پرسش‌نامه‌ای در بخش کمی مورد آزمون قرار گرفت.

جدول ۱. کدگذاری و تحلیل محتوای کیفی مصاحبه‌ها

مقوله اصلی	کدهای باز اولیه (مفاهیم)
راهبردهای نگهداری خیرین ورزش یار	<p>استفاده از ظرفیت خیرین برای جوانان، کمک به ورزشکاران مستعد در مناطق کمتر توسعه یافته، حمایت از استعداد‌های ورزشی، بهره‌برداری از دستاوردها توسط خود خیرین، برقراری ارتباط مناسب با خیرین، توجه به خواسته‌های خیرین، تجلیل خیرین، توسعه فرهنگ قدرشناسی، چاپ زندگی‌نامه، برگزاری جشنواره، اهدای لوح تقدیر و جوایز، معرفی خیرین، نصب تابلو معرفی در اماکن ورزشی دعوت از واقفین در افتتاحیه و اختتامیه مسابقات، عضویت خیرین در مدیریت اماکن، تشکیل هیئت امنا و به‌کارگیری خیرین در ساخت و بهره‌برداری پروژه‌ها، به‌کارگیری منابع درآمدی اماکن در بخش‌های موردنظر خیرین، ایجاد پست سازمانی مختص امور وقفی، ایجاد بخش مشاوره به‌منظور جهت‌دهی وقف، تشکیل انجمن وقف ورزشی، وضع قوانین در مورد خیرین در وزارت ورزش، ایجاد طرح خیرین ورزش یار، هماهنگی وزارت با سایر ارگان‌ها در مورد خیرین ورزش یار، تخفیف و بخشودگی مالیاتی، پرداخت تسهیلات دولتی و بانکی کم‌بهره، رفع مشکلات دست‌وپاگیر، استفاده از مالیات خیرین برای پروژه‌های ورزشی، شفافیت مالی و ایجاد ذهنیت مثبت، مدیریت صحیح کمک‌های خیریه، به‌کارگیری مدیران با روابط عمومی بالا و مورد قبول خیرین، بسترسازی حضور خیرین در فرایند ساخت‌وسازهای ورزشی، ایجاد پل ارتباطی بین خیرین و وزارت ورزش، به‌کارگیری مدیران توانمند و آشنا به انفاق و جذب خیرین، توجه رسانه‌ها، برپایی همایش‌ها، فرهنگ‌سازی، الگوسازی، حمایت از مؤسسات فرهنگی، استفاده از مبلغان دینی، استفاده از ظرفیت رسانه‌های مجازی، تولید محتوا، برنامه‌سازی در مورد نقش خیریه، آگاه‌سازی خیرین از وضع فعلی ورزش، ساخت مستند در مورد زندگی خیرین ورزش یار، تبلیغات مناسب، استفاده از روحانیون جهت ترویج خیریه ورزشی، استفاده از توان شوراهای هیئت امنا مساجد و سازمان‌های مردم‌نهاد، غنی‌سازی کتب درسی، انجام کارهای پژوهشی، چاپ و انتشار کتب، بررسی دلایل گرایش خیرین به دیگر بخش‌ها، الگوگیری از دیگر بخش‌ها در جذب سرمایه خیرین</p>

در ادامه پس از تحلیل مصاحبه‌ها و تهیه پرسش‌نامه راهبردهای نگهداری خیرین ورزش یار، این پرسش‌نامه در بخش کمی پژوهش در اختیار نمونه آماری قرار گرفت که ۲۲۰ نفر در مجموع به این پرسش‌نامه پاسخ دادند، نتایج حاصل از توصیف ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه آماری حاضر در بخش کمی پژوهش در جدول شماره ۲ گزارش شده است.

جدول ۲. یافته‌های توصیفی پژوهش

ویژگی‌های جمعیت‌شناختی	نوع	تعداد	درصد	مجموع
جنسیت	مرد	۱۷۵	۷۹/۵	۲۲۰
	زن	۳۶	۲۰/۵	
وضعیت تأهل	مجرد	۷۵	۳۴/۱	۲۲۰
	متاهل	۹۷	۶۵/۹	
سن	۲۰ تا ۲۵ سال	۷	۳/۱۸	۲۲۰
	۲۶ تا ۳۰ سال	۳۳	۱۵/۰	

	۳۳/۱۸	۵۵	۳۵ تا ۳۱	
	۴۸/۶۴	۱۲۵	۳۶ به بالا	
۲۲۰	۲/۷۴	۶	فوق دیپلم	تحصیلات
	۵۰/۰	۱۱۰	لیسانس	
	۴۵/۹	۱۰۱	فوق لیسانس	
	۱/۳۶	۳	دکتری	
۲۲۰	۶/۸	۱۵	زیر ۵ سال	سابقه کاری
	۲۰/۴۵	۴۵	۶ تا ۱۰ سال	
	۴۱/۱۸	۹۲	۱۱ تا ۱۵ سال	
	۱۸/۸۵	۴۰	۱۶ تا ۲۰ سال	
	۱۲/۷۲	۲۸	بالای ۲۰ سال	

نتایج توصیفی مربوط به وضعیت جنسیت نمونه پژوهش در بخش کمی نشان داد که ۷۹/۵ درصد از افراد شرکت کننده در پژوهش را مردان و ۲۰/۵ درصد را زنان تشکیل می دهند. همچنین افراد دارای تحصیلات کارشناسی با ۵۰ درصد، گروه سنی ۳۶ به بالا با ۴۸/۶۴ درصد و افراد با سابقه کاری ۱۱-۱۵ سال با ۴۱/۱۸ درصد بیشترین تعداد را دارا می باشند. در ادامه به منظور شناسایی عوامل تشکیل دهنده راهبردهای راهبردهای نگهداری خیرین ورزش یار از تحلیل عاملی اکتشافی استفاده گردید، جهت انجام تحلیل عاملی اکتشافی دادها از دو آزمون KMO و بارتلت تست استفاده شد (جدول ۳)، نتایج نشان داد تعداد نمونه های مورد بررسی از کفایت لازم برخوردار می باشند و همچنین استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی برای بررسی پرسش نامه مناسب بوده است و عامل های به دست آمده از اعتبار لازم برخوردار می باشند.

جدول ۳. نتایج آزمون KMO و بارتلت در تحلیل عاملی اکتشافی

بارتلت	KMO
۶۲/۲۳	خی دو
۲۴۳	درجه آزادی
۰/۰۰۱	سطح معناداری

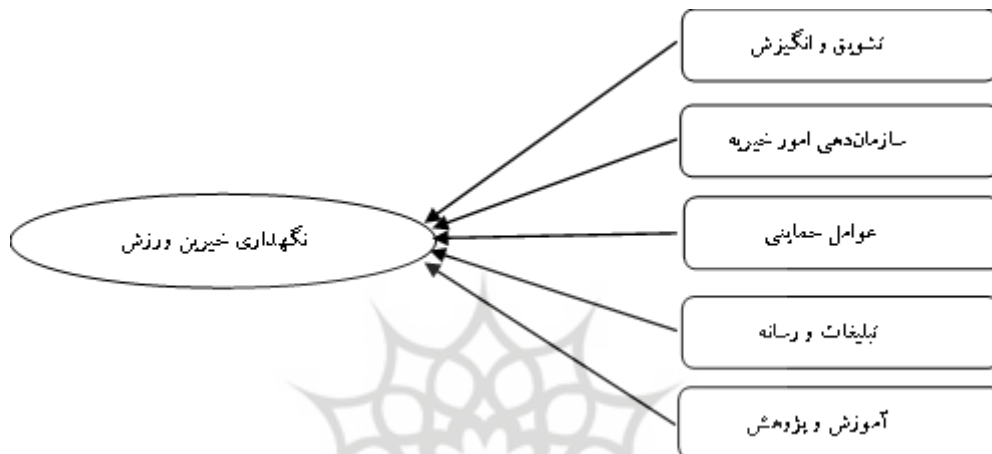
جهت انجام تحلیل عاملی اکتشافی حداقل بار عاملی مورد پذیرش برای هر گویه ۰/۵۵ در نظر گرفته شد که تمام گویه ها به دلیل بار عاملی بیشتر از بار مبنا، هیچ گویه ای از فرایند تحلیل حذف نشد. نتایج تحلیل عاملی اکتشافی برای مؤلفه ها و گویه های تشکیل راهبردهای نگهداری خیرین ورزش یار با تاکید بر ساخت اماکن ورزشی در جدول شماره ۳ گزارش شد.

جدول ۴. نتایج تحلیل عاملی اکتشافی برای گویه‌ها و مؤلفه‌های تشکیل دهنده راهبردهای نگهداری خیرین ورزش یار

مؤلفه	گویه	میانگین ± انحراف استاندارد	بار عاملی
تشویق و انگیزش	برگزاری جشنواره ها و اهدای لوح تقدیر و جوایز	۳/۱±۹۳/۰۹	۰/۷۶
	تجلیل از خیرین و توسعه فرهنگ قدرشناسی	۳/۱±۸۴/۰۳	۰/۷۱
سازمان‌دهی امور خیریه	معرفی خیرین و چاپ زندگی‌نامه	۳/۱±۶۸/۰۵	۰/۶۸
	نصب تابلو معرفی خیرین در اماکن ورزشی	۳/۱±۶۶/۱۱	۰/۶۳
	دعوت از واقفین در افتتاحیه و اختتامیه مسابقات	۳/۱±۵۳/۲۱	۰/۵۸
	عضویت خیرین در مدیریت اماکن و تشکیل انجمن وقف ورزشی	۳/۱±۸۱/۰۴	۰/۵۹
عوامل حمایتی	به‌کارگیری منابع درآمدی اماکن در بخش‌های موردنظر خیرین	۳/۱±۴۱/۰۶	۰/۶۲
	ایجاد پست سازمانی مختص امور وقفی و ایجاد بخش مشاوره به‌منظور جهت‌دهی وقف	۳/۰±۷۴/۹۹	۰/۶۹
تبلیغات و رسانه	به‌کارگیری مدیران توانمند و آشنا به انفاق و جذب خیرین	۳/۰±۸۴/۹۷	۰/۶۳
	ایجاد پل ارتباطی بین خیرین و وزارت ورزش	۳/۱±۴۶/۰۵	۰/۶۵
	وضع قوانین حمایتی در مورد خیرین در وزارت ورزش	۳/۱±۸۸/۰۲	۰/۵۹
	هماهنگی وزارت با سایر ارگان‌ها در مورد خیرین ورزش یار	۳/۱±۶۱/۱۹	۰/۷۷
	پرداخت تسهیلات دولتی و بانکی کم‌بهره، تخفیف و بخشودگی مالیاتی	۳/۱±۶۴/۱۷	۰/۸۴
	بهره‌برداری از دستاوردها توسط خود خیرین	۳/۱±۴۹/۲۴	۰/۸۱
	برقراری ارتباط مناسب با خیرین	۳/۱±۴۳/۰۶	۰/۷۶
	توجه به خواسته‌های خیرین	۳/۱±۵۴/۲	۰/۶۸
	استفاده از ظرفیت رسانه‌های مجازی	۳/۱±۴۵/۲۲	۰/۷۵
	حمایت از مؤسسات فرهنگی و استفاده از مبلغان دینی	۳/۱±۶/۲۱	۰/۷۱
آموزش و پژوهش	تولید محتوا و برنامه‌سازی در مورد نقش خیریه	۳/۱±۴۹/۱۳	۰/۶۴
	ساخت مستند در مورد زندگی خیرین ورزش یار	۳/۱±۷۵/۱۱	۰/۶۱
	استفاده از توان شوراهای و هیئت‌امنا مساجد و روحانیون جهت ترویج خیریه ورزشی	۳/۱±۸۲/۰۱	۰/۶۸
	چاپ و انتشار کتب و انجام کارهای پژوهشی	۳/۱±۴۵/۲	۰/۸۵
الگوسازی، فرهنگ‌سازی و برپایی همایش‌ها	بررسی دلایل گرایش خیرین به دیگر بخش‌ها	۳/۱±۳۶/۱۲	۰/۸۴
	الگوگیری از دیگر بخش‌ها در جذب سرمایه خیرین	۳/۱±۶۲/۱۷	۰/۸۲
	الگوسازی، فرهنگ‌سازی و برپایی همایش‌ها	۳/۱±۵۱/۱۹	۰/۷۱

بررسی نتایج حاصل از تحلیل عاملی اکتشافی جهت تعیین عوامل فرعی مؤثر بر نگهداری خیرین ورزش یار در ساخت اماکن ورزشی نشان داد مؤلفه‌های تشویق و انگیزش، سازمان‌دهی امور خیریه، عوامل حمایتی، تبلیغات و رسانه و آموزش و پژوهش به‌عنوان پنج عامل فرعی، مؤلفه‌های تشکیل‌دهنده راهبردهای نگهداری خیرین ورزش یار را تشکیل دادند (شکل ۱). در ادامه نیز پایایی پرسش‌نامه و مؤلفه‌ها نیز با استفاده از آلفای کرونباخ مورد بررسی قرار گرفت که نتایج نشان داد این مقدار برای پرسش‌نامه برابر با ۰/۸۷ می‌باشد و با توجه به این مقدار مشخص شد پرسش‌نامه و مؤلفه‌های تشکیل‌دهنده آن از میزان پایایی لازم برخوردار می‌باشند.

شکل ۱. مؤلفه‌های تشکیل‌دهنده راهبردهای نگهداری خیرین ورزش یار

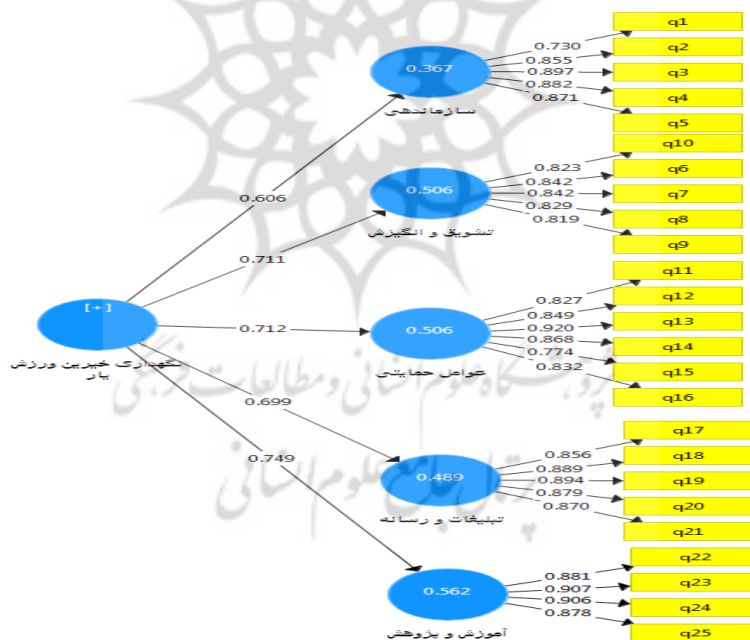
پس از تحلیل عاملی اکتشافی و شناسایی مؤلفه‌های تشکیل‌دهنده راهبردهای نگهداری خیرین ورزش یار در ساخت اماکن ورزشی، جهت تعیین اثرات گویه‌ها و عامل‌های شناسایی شده بر نگهداری خیرین ورزش یار، از مدل‌سازی معادلات ساختاری استفاده گردید. برای بررسی برازش مدل از معیارهای پایایی، روایی همگرا و روایی واگرا استفاده می‌شود و پایایی از سه طریق بررسی ضرایب بارهای عاملی، ضرایب آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی صورت می‌پذیرد. مقدار ملاک برای مناسب بودن ضرایب بارهای عاملی، ۰/۷ می‌باشد. برای تمامی سوال‌ها، اکثر ضرایب بارهای عاملی سؤالات از ۰/۷ بیشتر بود. مقدار مربوط به آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی متغیرها در هر پنج متغیر نیز بالاتر از ۰/۷ بود که از پایایی مناسب مدل حکایت دارد. معیار دوم در بررسی مدل‌های اندازه‌گیری، روایی همگراست که به بررسی همبستگی هر متغیر با سؤالات خود می‌پردازد. با توجه به روش فورنل و لارکر که مقدار مناسب برای AVE را ۰/۵ به بالا معرفی کرده‌اند، برای تمامی ۵ متغیر، مقدار AVE بیشتر از ۰/۵ می‌باشد. این بدین معناست که متغیر پنهان موردنظر حداقل ۵۰ درصد واریانس مشاهده‌پذیرهای خود را تبیین می‌کند. روایی واگرا، سومین معیار بررسی برازش مدل‌های اندازه‌گیری است و همبستگی‌های مربوط به متغیرهای پنهان را نشان می‌دهد. روایی واگرا وقتی در سطح قابل قبول است که میزان AVE برای هر سازه (مقادیر قطر اصلی) بیشتر از واریانس اشتراکی بین آن سازه و سازه‌های دیگر (مربع مقدار ضرایب همبستگی بین سازه‌ها) در مدل باشد (فورنل و لارکر، ۱۹۸۱). بر این اساس روایی واگرای قابل قبول یک مدل اندازه‌گیری حاکی

از آن است که یک سازه در مدل تعامل بیشتری با شاخص‌های خود دارد تا با سازه‌های دیگر. نتایج مربوط به آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی و AVE در جدول ۵ آمده است:

جدول ۵. بررسی پایایی و روایی عوامل تشکیل دهنده راهبردهای نگهداری خیرین ورزش یار

AVE	پایایی ترکیبی	آلفای کرونباخ	
۰/۷۲۱	۰/۹۲۸	۰/۹۰۲	سازماندهی امور خیریه
۰/۶۹۱	۰/۹۱۸	۰/۸۸۸	تشویق و انگیزش
۰/۷۱۶	۰/۹۳۸	۰/۹۲۰	عوامل حمایتی
۰/۷۷۰	۰/۹۴۴	۰/۹۲۶	تبلیغات و رسانه
۰/۷۹۸	۰/۹۴۰	۰/۹۱۵	آموزش و پژوهش

بر اساس نتایج جدول ۱، مشخص گردید که داده‌های پژوهش جهت انجام روش معادلات ساختاری مناسب می‌باشد. همچنین نتایج این جدول مناسب بودن برازش اولیه مدل پژوهش را نشان می‌دهد. بعد از بررسی برازش مدل‌های اندازه‌گیری نوبت به برازش مدل ساختاری پژوهش می‌رسد. در ادامه، مدل ساختاری پژوهش در شکل ۲ آورده شده است.

شکل ۲. مدل ساختاری پژوهش

برای بررسی مدل مدل ساختاری پژوهش از چندین معیار استفاده می‌شود که اولین و اساسی‌ترین معیار، ضریب معنی‌داری t یا همان مقادیر t-values می‌باشد. در صورتی که مقدار این اعداد از ۰/۹۵ بیشتر شود، نشان از صحت رابطه بین متغیرها و در نتیجه تأیید روابط در سطح اطمینان ۱/۹۶ است.

جدول ۶. ضرایب مسیر و ضرایب معنی داری t (مقادیر t-values)

متغیر مستقل	متغیر وابسته	ضریب مسیر	مقدار t-values	میزان واریانس تبیین شده (R ²)
سازماندهی امور خیریه	نگهداری خیرین ورزشی	۰/۶۰۶	۱۲/۶۶	۰/۳۶۳
تشویق و انگیزش	نگهداری خیرین ورزشی	۰/۷۱۱	۱۴/۶۲	۰/۵۰۳
عوامل حمایتی	نگهداری خیرین ورزشی	۰/۷۱۲	۱۴/۰۷	۰/۵۰۳
تبلیغات و رسانه	نگهداری خیرین ورزشی	۰/۶۹۹	۱۴/۵۵	۰/۴۸۹
آموزش و پژوهش	نگهداری خیرین ورزشی	۰/۷۴۹	۱۶/۳۵	۰/۵۶۲

با توجه به جدول فوق، مقدار t-value برای تمام متغیرها بیشتر از ۱/۹۶ می باشد که یعنی تمامی ارتباطات ضرایب مسیر از لحاظ آماری معنادار می باشد و همه روابط حاضر در مدل پژوهش در سطح ۰/۹۹ مورد تأیید قرار گرفت؛ بدین صورت که به ترتیب آموزش و پژوهش با ضریب مسیر (۰/۷۴۹)، عوامل حمایتی با ضریب مسیر (۰/۷۱۲)، تشویق و انگیزش با ضریب مسیر (۰/۷۱۱)، تبلیغات و رسانه با ضریب مسیر (۰/۶۹۹) و سازماندهی امور خیریه با ضریب مسیر (۰/۶۰۶) بر نگهداری خیرین ورزشی یار تأثیر دارد؛ همچنین نتایج حاصل از جدول نشان می دهد که سازماندهی امور خیریه ۳۶ درصد، تشویق و انگیزش ۵۰ درصد، عوامل حمایتی ۵۰ درصد، تبلیغات و رسانه ۴۸ درصد و آموزش و پژوهش ۵۶ درصد از تغییرات متغیر وابسته را تبیین می کنند.

بحث و نتیجه گیری

در گذشته بیشتر شاهد وقف اماکن با جهات مذهبی و آموزشی بودیم؛ اما امروزه یکی از حوزه های حائز اهمیت و تأثیرگذار اجتماع فعالیت های ورزشی است. ضرورت فعالیت های ورزشی با توجه به کارکردهای روان شناختی و اجتماعی سازماندهی بر اقشار مختلف و با هر رده سنی بر کسی پوشیده نیست. از این رو ارزش ورزشگاه سازی کمتر از ارزش مدرسه سازی و بیمارستان سازی نیست و چه بسا با ایجاد فضاهای ورزشی، نیاز به فضاهای درمانی و کمپ های ترک اعتیاد و ... کاهش یابد (حسن شاهی، ۱۳۹۵)؛ حوزه ورزش و احداث فضاهای ورزشی از بخش هایی است که نیازمند ورود خیرین و کمک آن ها به دولت می باشد (آرامی، ۱۳۹۱) تا با هدایت جوانان به عرصه های ورزشی بتوان به توسعه پایدار و تأمین سلامت و آرامش جامعه کمک نمود؛ از این رو، گسترش کمی و کیفی فرهنگ خیریه ورزشی و فرهنگ سازی برای مشارکت گسترده مردم در تأمین نیازهای ورزشی در ابعاد مختلف را طلب می نماید (حیدری و شریفیان، ۱۳۹۶).

کشور ایران با داشتن سابقه دیرینه در حوزه وقف و خیریه در بیشتر حوزه های اجتماعی از جمله خیران سلامت و مدرسه سازی، به صورت سازماندهی شده ای موفق عمل کرده است؛ اما در حوزه ورزش نتوانسته است به این عمل گرایی دست یابد. در این راستا و در مسیر نظریه پردازی درباره این فرایند، میل به وقف و خیریه در ورزش و ارتقای آن، باید از فردمحوری و گزینه کاری به گروه محوری و اولویت در برنامه سازی در نهاد ورزش حرکت کند؛ بنابراین، نخستین گام شناسایی اقدامات اولیه تشویقی و زیرساختی برای هموار کردن حضور خیران و واقفان و همچنین پیدا کردن راهکارها و مشوق هایی جهت حفظ و

نگهداری خیرین ورزشی است؛ عوامل و شرایط مختلفی می‌تواند بر نگهداری خیرین ورزشی تأثیرگذار باشد، نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد به ترتیب عوامل آموزش و پژوهش، عوامل حمایتی، تشویق و انگیزش، تبلیغات و رسانه و سازمان‌دهی امور خیریه می‌تواند به‌عنوان راهبرد بر نگهداری خیرین ورزشی یار تأثیر داشته باشد، بهره‌برداری از دستاوردها و افتتاح اماکن توسط خود خیرین، برقراری ارتباط مناسب با خیرین و نظرسنجی از آن‌ها در ساخت‌وساز، چاپ زندگی‌نامه خیرین ورزشی یار، دعوت از واقفین در افتتاحیه و اختتامیه مسابقات و تقدیر و تشکر از آن‌ها از جمله مهم‌ترین گویه‌های شناسایی شده در بخش یافته‌های کیفی پژوهش بود که بیشتر صاحب‌نظران به این موارد اشاره نمودند؛ تجلیل رسانه‌های کشور از خیرین فعال در ورزش می‌تواند باعث ایجاد انگیزه در افراد خیر و سایر افراد برای حضور در محیط ورزش شود. جذب و نگهداری حامیان مالی و خیرین در ساخت اماکن ورزشی و استمرار فعالیت خیرین و حمایت آنان از ورزش کشور نیاز به برنامه و راهبردهای حفظ و استمرار فعالیت خیرین دارد؛ نتایج این پژوهش با یافته‌های پژوهش‌های یعقوبی و همکاران (۱۳۹۹)، امیری پریان و همکاران (۱۳۹۹)، افروزه و همکاران (۱۳۹۶)، حیدری و شریفیان (۱۳۹۵)، سادات حسینی (۱۳۵۵)، همتی نژاد و بنار (۱۳۹۴)، میرهاشمی و سرهنگیان (۱۳۹۳)، فیلو و همکاران (۲۰۱۳) همخوان و همسو می‌باشد.

نتایج حاصل از پژوهش نشان داد از جمله مهم‌ترین راهبردها در زمینه جذب و نگهداری خیرین ورزشی می‌توان به موضوع فرهنگ‌سازی و آموزش و تبلیغات و رسانه اشاره نمود. آگاهی از نیاز به حضور خیرین و فعالان در حوزه ساخت‌وساز اماکن ورزشی می‌تواند و همچنین نحوه مشارکت خیرین می‌تواند از طریق رسانه‌ها آگاهی‌رسانی شود. معرفی نیازهای ساخت‌وساز اماکن ورزشی کشور که با مشارکت خیرین می‌تواند مرتفع شود، تجلیل رسانه‌های کشور از خیرین فعال در ورزش می‌تواند باعث ایجاد انگیزه در افراد خیر و سایر افراد برای حضور در محیط ورزش شود. همچنین ارج نهادن به افراد پیش‌قدم در رفتارهای داوطلبانه و خیرانه ورزشی می‌تواند موجب استمرار و تشویق آنان به رفتارهای خیرانه آتی شود. یعقوبی و همکاران (۱۳۹۹) برگزاری مراسمات و برگزاری رویدادهای خیریه جهت آشنایی خیرین با محیط‌های ورزشی دانشگاهی را از جمله عوامل جذب خیرین بیان می‌کند، مرادی شریف، همتی نژاد و بنار (۱۳۹۴) در تحلیل عوامل انگیزشی حمایت ورزشی، تبلیغات را به‌عنوان عوامل مؤثر در حمایت ورزشی از دیدگاه مدیران شرکت‌ها و مدیران ورزشی بیان نمود. سادات حسینی (۱۳۹۵) نیز منابع انگیزشی و عوامل اطلاعاتی و رسانه‌ای را از جمله موانع برای جذب بخش خصوصی جهت توسعه اماکن ورزشی شهر تهران بیان نمود. افرادی مانند الدوری (۱۳۸۵) کتاب‌ها و مقالات زیادی را در حوزه وقف به رشته تحریر درآورده‌اند؛ اما، معمولاً در حوزه ورزش آثار کمتری نوشته شده‌اند که این مورد از وظایف اساتید ورزش و مدیران با همکاری سازمان‌های خیریه و اوقاف است. همچنین، از آنجا که صداوسیما بر لزوم فرهنگ‌سازی‌های منطبق بر مسائل شرعی تأکید دارد، وزارت ورزش می‌تواند از این طریق فراخوان‌های هنری ورزش و خیریه ارائه کند. علاوه بر این، پیشنهاد می‌شود که افراد شاخص خیر و واقف در حوزه ورزش، به‌عنوان سفیر با شرح وظایف خاص به جامعه معرفی شوند. فرهنگ‌سازی می‌تواند یک راهبرد مورد مقبول باشد که می‌تواند در جذب خیرین به حوزه ورزش مؤثر باشد. در بحث ورزش اطلاع‌رسانی به‌مراتب بیشتر می‌تواند اثرگذار باشد البته اطلاع‌رسانی در هرکاری به‌عنوان یک راهبرد موفق عمل کرده است اگر راجع به، ورزش مزایا و تأثیرات آن اطلاعات کافی در اختیار خیرین قرار داده شود بی‌شک تأثیرات مثبتی بر جلب نظرات آن‌ها دارد. در کنار این

اطلاع‌رسانی‌های مثبت می‌تواند در مورد ضعف‌های موجود در حوزه ورزش نیز اطلاع‌رسانی کرد و در اختیار این افراد قرار داد و همچنین با اشاره به اینکه برطرف کردن این ضعف‌ها چه پیامدهای مثبتی دارد باعث اثرگذاری هر چه بیشتر در این زمینه شد. به‌طور کلی اگر تمام جوانب از کمبودهای موجود را شناسایی و در اختیار خیرین قرار داده شود این افراد با آگاهی بهتر و بیشتر می‌توانند در کمک‌رسانی و بهبود امور تصمیم بگیرند.

عوامل حمایتی و سازمان‌دهی امور خیریه از دیگر عوامل شناسایی‌شده در این پژوهش بود که می‌تواند بر نگهداری خیرین ورزش‌یار در ساخت اماکن ورزشی تأثیر داشته باشد؛ همان‌طور که بیان شد از دیگر راهبردهای شناسایی‌شده تصویب و وجود قوانین حمایتی از خیرین است که می‌تواند بسیار اثرگذار باشد؛ از جمله این قوانین به این مورد می‌توان اشاره کرد که دولت تسهیلات ویژه‌ای در اختیار افراد خیر قرار دهد که بتواند باعث تسریع روند امور در بخش ورزش شود. همچنین تسهیل کردن قوانین بازدارنده‌ای که در ورزش وجود دارد برای خیرین نیز می‌تواند مؤثر باشد و بهتر است برای آن‌ها قوانین خاصی تصویب شود که در جهت کمک به بهتر و راحت‌تر شدن امور باشد. موارد گفته‌شده زمانی می‌تواند تأثیرگذار باشد که اعتماد متقابل بین دو طرف باشد که اگر این مورد رعایت نشود بدون شک هیچ‌یک از طرفین به راحتی فعالیت‌های خود را انجام نمی‌دهند. در راستای اعتمادسازی بهتر است دستاوردهایی که در حوزه ورزش از قبل صورت گرفته را برای خیرین بازگو نمایند و در زمان همکاری نیز به‌گونه‌ای رفتار شود که خیرین در متن کار قرار گیرند و همچنین از نتایج به دست آمده نیز اطلاع کافی داشته باشند. ارائه قوانین شفاف و حمایتی متناسب با اهداف خیران واقعی و متقاضی در حوزه ورزش، شامل ساخت، توسعه، داوطلبی، حمایت مالی، حمایت معنوی و بسیاری از موارد دیگر می‌تواند آنان را در این راه بیشتر ترغیب کند؛ به‌طوری‌که شفافیت قوانین منجر به آگاهی می‌شود و در نتیجه، باعث کمک به تسریع سازی قوانین در حوزه خیران و واقفان ورزشی می‌گردد. در همین راستا، حیدری فرد و شریفیان (۱۳۹۶) نیز به مقوله وضع قوانین و لزوماً شفافیت آن در حوزه خیریه در ورزش اشاره داشته‌اند که می‌تواند منجر به ترغیب خیران ورزشی شود. پیشنهاد می‌شود که اوقاف و امور خیریه در اقدامی هماهنگ با اداره‌های ورزش و جوانان، به مسائل حقوقی رسیدگی کنند و فرایندهای قانونی شامل نوع هدایا، میزان، زمان بهره‌برداری و مالکیت‌ها در معرض افکار عموم قرار گیرند.

به‌طور کلی برای حضور خیرین در بخش ورزش باید ساختارهای لازم فراهم شود تا این افراد واجد شرایط بتوانند با اقتدار و قاطعیت به فعالیت بپردازند در این راستا انجام پژوهش‌های علمی می‌تواند اثرگذار باشد. در پژوهش‌های میدانی می‌توان به مؤلفه‌های کاربردی دست یافت و طبق این مؤلفه‌ها خیرین را جذب کرد یکی دیگر از راهبردهای کاربردی می‌تواند الگوبرداری از دیگر سازمان‌ها مانند آموزش و پرورش و وزارت بهداشت و... و بهره‌برداری از قوانین آن‌ها باشد. در نهایت برای جذب بیشتر افراد نیز می‌توان خیرین را شناسایی و پس از انجام مکاتبات لازم شرایط را برای حضور و فعالیت در ورزش فراهم کرد. همچنین با بخش‌های خصوصی که در ورزش سرمایه‌گذاری کرده‌اند نیز می‌توان مذاکره کرد و اگر تمایل داشتند از حضور این بخش نیز بهره لازم را برد.

منابع

- افروزه، محمدصادق؛ افروزه، حکیمه؛ کاملی، فاطمه (۱۳۹۶). شناسایی عوامل مؤثر بر جذب خیران و واقفان در ورزش. *مطالعات مدیریت ورزشی*، ۴۶(۹): ۱۵۷-۱۷۴.
- افشاری، مصطفی؛ فتاح پورمرندی، مرتضی؛ میرصفیان، حمیدرضا؛ محمدحسن، فهیمه. (۱۳۹۷). حمایت مالی: رویکردی در جهت جذب سرمایه پروژه‌های ورزشی استان آذربایجان غربی. *مطالعات مدیریت ورزشی (پژوهش در علوم ورزشی)*، ۱۰(۴۷): ۶۷-۸۴.
- امیری پریان، سارا، دورودیان، علی اصغر، هنری، حبیب، صفانیا، علی محمد. (۱۳۹۹). طراحی مدل جامع جذب خیرین در ورزش با رویکرد نظریه داده بنیاد. *جامعه پژوهی فرهنگی*، ۱۱(۴): ۲۹-۵۷.
- حسن شاهی، هانیه؛ قهرمان تبریزی، کوروش؛ شریفیان، اسماعیل (۱۳۹۶). ارزیابی جایگاه وقف و امور خیریه ورزشی در بین واقفان استان کرمان. *اولین همایش ملی دستاوردهای علوم ورزشی و سلامت، دانشگاه علوم پزشکی آبادان*.
- حیدری فرد، سمیه، شریفیان، اسماعیل. (۱۳۹۶). شناسایی و مقایسه موانع مشارکت خیرین در توسعه فضاهای ورزشی. *مطالعات مدیریت ورزشی*، ۹(۴۱): ۸۱-۹۶.
- خادم، امیررضا. (۱۳۹۸). شناسایی و مدل‌سازی عوامل مؤثر بر جذب منابع خیریه و وقف به ورزش زنان. *مطالعات راهبردی ورزش و جوانان*، ۱۸(۴۳): ۱-۲۲.
- صادقی، رضا؛ محمدی، ززرگار؛ اسدی، محمدرضا (۱۳۹۱). جذب حامیان مالی در رده پایه رویکردی نو در بهبود استعدادیابی ورزشی، دومین همایش ملی استعدادیابی ورزشی، تهران، سازمان بسیج ورزش.
- کارگر، غلامعلی؛ گودرزی، محمود؛ اسدی، حسن؛ هنری، حبیب (۱۳۸۴). تحلیل وضعیت اماکن ورزشی کشور و تعیین عوامل مؤثر بر بهره‌وری از دیدگاه خیرگان و ارائه مدل بهره‌وری، «نشریه حرکت، شماره ۲۸، ص ۱۴۹-۱۲۷».
- کریمی، عبدالعظیم (۱۳۸۵). آموزش به‌مثابه پرورش (به بهانه‌ی طرح تلفیق) به‌ضمیمه‌ی مقدمه‌ای بر اصلاحات و نوآوری در آموزش و پرورش، پژوهشکده‌ی تعلیم و تربیت، تهران، چاپ سوم.
- کرمی، صادق؛ فردوسی، محمدحسن؛ اسمعیلی، محسن؛ رفیعی دهبیدی، وحید. (۱۴۰۱). طراحی الگوی پارادایمی جذب خیرین در توسعه ورزش. *رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی*، ۱۰(۳۶): ۱۱۳-۱۳۲.
- یعقوبی، علی، پورکیانی، محمد، امامی، فرشاد، علوی، سیدحسین. (۱۳۹۹). ارائه مدل کیفی عوامل مؤثر بر جذب خیرین ورزش دانشجویی کشور (مبتنی بر نظریه پردازای داده بنیاد). *پژوهش در ورزش تربیتی*، ۸(۲۱): ۵۹-۸۴.

- Wood, L., Snelgrove, R., & Danylchuk, K. (2010). Segmenting volunteer fundraisers at a charity sport event. *Journal of Nonprofit & Public Sector Marketing*, 22(1), 38-54.
- Fechner, D., Filo, K., Reid, S & Cameron, R. (2022). A systematic literature review of charity sport event sponsorship, *European Sport Management Quarterly*, DOI: 10.1080/16184742.2022.2029524.
- Management and Sargeant, A. (2018). Relationship fundraising: How to keep donors loyal. *Nonprofit Leadership*, 12(2), 177-192.
- corporate social Rowe, K. Karg, A. & Sherry, E. (2019). Community-oriented practice: Examining Management Review, 22(3): 363- responsibility and development activities in professional sport. *Sport* 378.